

Teorija

- Definirajte sljedeće pojmove, te navedite primjere gdje se traži:
  - (1 bod) formula logike sudova;
  - (1 bod) konzistentan skup formula, te navedite tri primjera konzistentnih skupova formula;
  - (1 bod) potpun skup formula logike sudova, te navedite dva primjera potpunih skupova formula;
  - (1 bod) term neke teorije prvog reda;
  - (2 boda) σ -struktura i σ -interpretacija.
- Iskažite sljedeće tvrdnje:
  - (1 bod) teorem kompaktnosti za logiku sudova;
  - (1 bod) Lindenbaumova lema za sistem RS ;
  - (1 bod) jaki teorem potpunosti za sistem PD ;
  - (1 bod) teorem dedukcije za teorije prvog reda;
  - (1 bod) generalizirani teorem potpunosti za teorije prvog reda;
  - (1 bod) teorem kompaktnosti za logiku prvog reda;
- (4 boda) Dokažite Craigovu interpolacijsku lemu.
- (4 boda) Dokažite da je svaka sudovno valjana formula logike prvog reda valjana.

Zadaci (svaki na svoj papir; svaki zadatak vrijedi 5 bodova)

- Neka je F formula logike sudova u kojoj se ne pojavljuju veznici $\wedge, \vee$ niti $\rightarrow$, te neka je N nul-interpretacija ($N(P_i) := 0$ za sve i). Dokažite da $N(F)$ ovisi samo o $\kappa(F)$, i odredite kako.
- Pomoću tablice istinitosti dokažite da su formule $(P \vee Q) \leftrightarrow \neg P$ i $\neg(Q \rightarrow P)$ ekvivalentne, te napišite savršenu konjunktivnu normalnu formu za njih.
- Primjenom glavnog testa ispitajte valjanost formule $((Q \vee R) \rightarrow (P \vee \neg(Q \leftrightarrow R))) \rightarrow (P \vee \neg Q)$. Ako formula nije valjana, odredite neku interpretaciju koja na toj formuli ima vrijednost 0.
- Za interpretaciju I označimo sa S_I skup svih formula F takvih da je $I(F) = 1$. Neka su I i J interpretacije. Dokažite da je $S_I \cup S_J$ ispunjiv skup ako i samo ako je $I = J$.
- U sustavu prirodne dedukcije izvedite $(P \wedge Q) \rightarrow R \vdash (P \rightarrow R) \vee (Q \rightarrow R)$.
- Neka je S konačan skup formula, a T konačan skup interpretacija. Dokažite: ako postoji $I \in T$ za koju je $I(S) = 1$, tada postoji i $J \notin T$ za koju je $J(S) = 1$. Vrijedi li to ako je T prebrojiv skup?
- Primjenom glavnog testa ispitajte ispunjivost formule

$$\exists x \exists y ((R(x, y) \rightarrow P(x, y)) \rightarrow \forall z P(z, z)) \wedge \neg(\forall x \forall y ((R(x, y) \vee \exists z P(x, z)) \vee \forall z (R(z, y) \rightarrow P(y, y)))).$$

Ako je formula ispunjiva, odredite neku strukturu koja je njen model.

- Dokažite da ne postoji konačan model za formulu

$$\exists x (\exists y R(y, x) \wedge \forall y (R(y, x) \rightarrow \exists z R(z, y))) \wedge \forall x \forall y \forall z ((R(x, y) \wedge R(y, z)) \rightarrow R(x, z)) \wedge \forall x (\neg R(x, x)).$$

Dokažite da je ova formula ispunjiva.